

พิจารณาความพร้อมของระบบสุขภาพ ก่อนเพิ่มชุดสิทธิประโยชน์การผ่าตัด ฝังประสาทหูเทียมในประเทศไทย

การผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม (cochlear implantation) เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ช่วยให้คนหูหนวกสนิททั้งสองข้างกลับมาได้ยินอีกครั้ง แต่การให้บริการในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างสิทธิการรักษาพยาบาลภาครัฐ มีเพียงผู้มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเท่านั้นที่สามารถเบิกค่าบริการได้ ขณะที่ผู้พิการสิทธิอื่น ๆ ต้องจ่ายค่าบริการเอง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมจึงต้องมีการศึกษาและประเมินความพร้อมของระบบบริการที่ครอบคลุมทั้งการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินและการสื่อความหมาย ก่อนพิจารณาบรรจุบริการเข้าสู่ชุดสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผลการประเมินมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

การเตรียมความพร้อมระยะสั้น 1-3 ปี

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และสำนักงานประกันสังคม**เพิ่มสิทธิประโยชน์**บริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมและกำหนดระบบติดตามผลลัพธ์จากการผ่าตัด

สปสช. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานประกันสังคม**ปรับปรุงอัตราค่าเบิกจ่ายค่า**หัตถการให้เหมาะสม

สปสช. ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข**สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน**จัดเพิ่มบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินและการสื่อความหมาย

กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**ให้ความรู้แก่ประชาชน**เกี่ยวกับการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม

การเตรียมความพร้อมระยะยาว 3-5 ปี

กระทรวงสาธารณสุข สปสช. และ ราชวิทยาลัย โสต คอ นสิกแพทย์แห่งประเทศไทย**สนับสนุนการศึกษารูปแบบและแนวทางการคัดกรองและนโยบายการคัดกรองการได้ยิน**ในการก่อกำเนิดและระบบส่งต่อการวินิจฉัยความพิการทางการได้ยิน

กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**กำหนดเป้าหมายและพัฒนากำลังคน**ด้านการฟื้นฟูการได้ยินและการพูด

ผลการประเมินความพร้อมให้บริการการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม

นโยบาย

- ไม่มีนโยบายตรวจคัดกรองการได้ยินทารกแรกเกิดทุกรายในระดับประเทศ แต่มีสำหรับทารกแรกเกิดกลุ่มเสี่ยง
- ไม่มีระบบส่งต่อการวินิจฉัยความพิการทางการได้ยินที่เป็นรูปธรรม
- การผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมยังไม่อยู่ในรายการอุปกรณ์สำหรับคนพิการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและระบบประกันสังคม
- นโยบายผลิตและพัฒนา นักเวชศาสตร์การสื่อความหมายระดับประเทศยังไม่สอดคล้องกับความต้องการบุคลากรกลุ่มนี้

เทคโนโลยีประสาทหูเทียม

- ประเทศไทยนำเข้าประสาทหูเทียมจากต่างประเทศ มีบริษัทนำเข้า 3 บริษัท ทุกบริษัทมีบริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ค่าผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมเฉลี่ย 972,029 บาท (ค่าประสาทหูเทียม 943,810 บาท, ค่ารักษายาบาล 34,859 บาท ค่าการฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยินและการสื่อความหมาย 545 - 2,000 บาทต่อครั้ง)
- ค่าบริการซ่อมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ภายนอกช่วงรับประกันหลากหลายขึ้นอยู่กับชนิดของอะไหล่ โดยมีค่าอุปกรณ์เสริมค่าบำรุงรักษาหรือซ่อม เฉลี่ย 23,388 บาทต่อปี และค่าถ่าน 3,153 บาทต่อเดือนต่อผู้พิการหนึ่งราย

ผู้ให้บริการ

- การผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมต้องอาศัยทีมผู้เชี่ยวชาญสหสาขา ได้แก่ นักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย (นักแก้ไขการได้ยิน นักแก้ไขการพูด) โสต คอ นสิกแพทย์ที่มีประสบการณ์การผ่าตัด จัดแพทย์ที่สามารถประเมินพัฒนาการ และนักสังคมสงเคราะห์
- สถานพยาบาลที่มีโสต คอ นสิกแพทย์ที่ผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมได้กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร
- มีปัญหาคอขวดของระบบให้บริการเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทาง
- ไม่มีการคัดกรองการได้ยินและระบบส่งต่อเพื่อวินิจฉัยที่เป็นระบบ ทำให้การวินิจฉัยและการแก้ไขพัฒนาการทางภาษาล่าช้า

ผู้รับบริการ

- ผู้พิการที่ครอบครัวมีเศรษฐกิจฐานะดีหรือมีสิทธิข้าราชการ มีโอกาสเข้าถึงประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพภายหลังการผ่าตัดได้มากกว่า
- ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการใช้งานประสาทหูเทียมและพัฒนาการด้านภาษาพูดในเด็กที่ไม่เคยมีภาษาพูดมาก่อน คือ การสนับสนุนจากครอบครัวให้เด็กฝึกฟังและฝึกพูด และการเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาพูดเป็นหลักในการสื่อสาร

เกี่ยวกับการศึกษา

เพื่อแก้ปัญหาคอขวดของการให้บริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทยจึงเสนอหัวข้อปัญหา "การเข้าถึงบริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม" เข้าสู่กระบวนการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยให้ศึกษาความพร้อมของระบบบริการที่ครอบคลุมการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยินและการสื่อความหมาย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย งานวิจัยนี้มีกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ นโยบาย เทคโนโลยีประสาทหูเทียม ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

นโยบาย : ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนงานระดับประเทศ และการเพิ่มการเข้าถึงบริการฯ ในอนาคต รวมทั้งมาตรฐานการให้บริการในต่างประเทศ

เทคโนโลยีประสาทหูเทียม : สืบค้นคุณสมบัติของประสาทหูเทียมที่มีการขึ้นทะเบียนและจำหน่ายในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ไปยังบริษัทนำเข้าและจำหน่ายประสาทหูเทียม

ผู้ให้บริการ : สืบค้นจำนวนและการกระจายตัวของสถานพยาบาลที่ให้บริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพฯ รวมทั้งบุคลากรที่ให้บริการ โดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์และทางออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ 1) สถานพยาบาลที่คาดว่าจะมีความสามารถด้านการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม 27 แห่ง และ 2) สถานพยาบาลที่คาดว่าจะมีความสามารถด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพฯ 119 แห่ง และศึกษาประสบการณ์การให้บริการฯ รวมถึงปัญหาอุปสรรคในการให้บริการฯ โดยการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้บริการ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโสต ศอ นาสิกแพทย์ผู้ให้บริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียม 13 คน กลุ่มพยาบาล 2 คน กลุ่มนักเวชศาสตร์การสื่อความหมาย ได้แก่ นักแก้ไขการได้ยิน นักแก้ไขการพูด และนักวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว 8 คนและกลุ่มงานสนับสนุนการให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ และเจ้าหน้าที่กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา 10 คน

ผู้รับบริการ : สืบค้นปัจจัยความสำเร็จจากการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมของผู้พิการทางการได้ยินและครอบครัว โดยใช้สอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก 28 คน

ผู้เขียน

ชลธิชา จันทรแจ่ม

ผู้ช่วยวิจัย

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการประเมินความพร้อมของระบบสุขภาพในการให้บริการผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพในประเทศไทย

โดย ดร. ภาณุ.ปฤษฎพร กิ่งแก้ว

दनय चिन्दा

ชลธิชา จันทรแจ่ม

รศ. พญ.ขวัญชนก ยิ้มแต่

ณัฐริดา มาลาทอง

HITAP เป็นองค์กรวิจัยกึ่งอิสระภายใต้สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีพันธกิจหลัก คือ ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยีหรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขส่วนในระดับนานาชาติโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา HITAP เน้นการพัฒนาศักยภาพให้ประเทศเหล่านั้นสามารถทำประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพด้วยตนเอง

ติดตามงานวิจัยได้ที่

<https://www.hitap.net/research/175116>

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy Brief ฉบับพิมพ์
สมัครรับได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ-ที่อยู่เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับเป็นรายบุคคล สมัครรับสำเนา
อิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF) ได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุอีเมลเพื่อจัดส่ง

ดาวน์โหลดฉบับ PDF และ Policy Brief เล่มอื่น
ได้ที่ www.hitap.net

สแกนเพื่อดูฉบับโหลด รายงานฉบับสมบูรณ์

<https://www.hitap.net/documents/176324>

ติดต่อ :

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 0-2591-8161,
0-2590-4375 และ 0-2590-4549

โทรสาร : 0-2590-4363

อีเมล : hitap@hitap.net

เว็บไซต์ : www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช่เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP_THAI

HITAP.NE

